

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. július 15.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2021/0200(COD)

10867/21
ADD 4

CLIMA 189
ENV 524
ENER 325
TRANS 475
AGRI 354
IND 199
ECOFIN 742
CODEC 1098
IA 136

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. július 15.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2021) 612 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030- ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentések meghatározásáról szóló (EU) 2018/842 rendelet módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2021) 612 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2021) 612 final

Brüsszel, 2021.7.14.
SWD(2021) 612 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok
által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez
hozzájáruló éves üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentések meghatározásáról szóló
(EU) 2018/842 rendelet módosításáról**

{COM(2021) 555 final} - {SEC(2021) 555 final} - {SWD(2021) 553 final} -
{SWD(2021) 611 final}

Vezetői összefoglaló
A közös kötelezettségvállalási rendelet felülvizsgálatára vonatkozó hatásvizsgálat
A. A fellépés szükségessége
Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?
A közös kötelezettségvállalási rendelet nemzeti üvegházhatásúgáz-csökkentési célokat határoz meg azon gazdasági ágazatok esetében, amelyek jelenleg nem tartoznak az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer hatókörébe, úgy mint az építőipar, a közúti közlekedés, a mezőgazdaság, valamint a hulladékgazdálkodás. Mindazonáltal a teljes uniós gazdaságra vonatkozó, ambiciózusabb új célkitűzés miatt, miszerint 2030-ra a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni, a közös kötelezettségvállalási rendelethez kapcsolódó jelenlegi célok nem megfelelőek ahhoz, hogy kellőképpen hozzájáruljanak e szigorúbb általános uniós célkitűzés eléréséhez. Másodszor: a kibocsátáskereskedelmi rendszer lehetséges kiterjesztése, valamint a földhasználatról, a földhasználat-változtatásról és az erdőgazdálkodásról szóló rendelet hatályának esetleges módosítása indokolja magának a közös kötelezettségvállalási rendelet hatályának az átfogó klímapolitikai architektúra részeként való mérlegelését. Harmadszor: kialakítását tekintve a közös kötelezettségvállalási rendelet a méltányosságon, a szolidaritáson és a költséghatékonyságon alapul, és e jellemzőket meg kell őrizni a felülvizsgálat során.
Mit kellene elérni?
E kezdeményezés általános célja hozzájárulni ahhoz, hogy 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-os üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentést lehessen elérni, annak érdekében, hogy 2050-ig fokozatosan és kiegyensúlyozottan elérhessük a klímasemlegességet (azaz a nettó nulla üvegházhatásúgáz-kibocsátást). A közös kötelezettségvállalási rendelet felülvizsgálatának három konkrét célja van: először is a közös kötelezettségvállalási rendelet hatályának és kollektív törekvésének az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomaggal összhangban történő meghatározása, és különösen mérlegelve egy esetleges új, kibővített kibocsátáskereskedelmi rendszert, amely olyan ágazatokra is kiterjed, mint az építőipar, valamint a közúti közlekedés. másodszor: annak biztosítása, hogy a további közös erőfeszítéseket következetesen, tisztességesen és méltányosan osszák meg a tagállamok között. harmadszor: a célok kiigazítása és rugalmassági mechanizmusok segítségével költséghatékony megoldások előmozdítása a közös kötelezettségvállalással érintett gazdasági ágazatokban a kibocsátáscsökkentés érdekében.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?
Az éghajlatváltozás határokon átnyúló probléma, amely esetében az összehangolt uniós szintű fellépés hatékonyan kiegészíti és erősíti a nemzeti és helyi szintű fellépéseket. Az összehangolt fellépés jelentős, az egész EU-ra kiterjedő célkitűzéseket tesz lehetővé, miközben elismeri a szubszidiaritást és a tagállamok eltérő cselekvési képességeit, mivel a közös kötelezettségvállalási rendelet címzettjei elsősorban a tagállamok, ugyanakkor a tagállamokon belüli, azok közötti, valamint más ágazati jogszabályokkal (a kibocsátáskereskedelmi rendszer, a földhasználatról, a földhasználat-változtatásról és az erdőgazdálkodásról szóló rendelet) fennálló, megfelelő rugalmassági mechanizmusok révén lehetővé teszi a költséghatékonyság növelését.
B. Megoldások
Milyen alternatívák kínálóznak a célok elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?
A jelen hatásvizsgálatban ismertetett főbb alternatívák a közös kötelezettségvállalási rendelet hatályának

lehetséges módosításához kapcsolódnak:

- 1. alternatíva: A jelenlegi közös kötelezettségvállalási rendelet ágazati hatályának megtartása a kibocsátáskereskedelem ezzel párhuzamos kiterjesztésével. Ennek két változata van: 1.1. a közös kötelezettségvállalási rendelet célkitűzésének erőteljes növelése és 1.2. a közös kötelezettségvállalási rendelet célkitűzésének korlátozott növelése.
- 2. alternatíva: A közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alá továbbra is azok a gazdasági ágazatok tartoznának, amelyek részt vesznek a kibocsátáskereskedelemben, vagyis fennmaradna annak csökkentett hatálya, amely nem foglalja magában az építőipart és a közlekedést. Ennek két változata van: 2.1. a közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alá tartozó többi ágazat esetében a célok növelése az előrejelzések szerint költséghatékonyságot eredményező szintre; 2.2. a hatályos közös kötelezettségvállalási rendeletben meghatározott célok fenntartása.
- 3. alternatíva: A közös kötelezettségvállalási rendelet fokozatos kivezetése és helyettesítése más szakpolitikai eszközökkel.

A hatállyal kapcsolatos alternatívák mellett a hatásvizsgálat azt is felméri, hogy a közös kötelezettségvállalási rendeleten belül meglévő rugalmassági mechanizmusok megfelelőek-e ahhoz, hogy a fokozottabb éghajlatpolitikai fellépést költséghatékony módon valósítsák meg.

Tekintettel a szubszidiaritásnak az érintett gazdasági ágazatokban alkalmazott számos uniós politikában játszott erős szerepére, az tekinthető előnyben részesített alternatívának, hogy – az általános éghajlatpolitikai fellépéssel összhangban – a közös kötelezettségvállalási rendelet nagyratörőbb célokat tűz ki, miközben annak jelenlegi hatálya változatlan marad, biztosítva, hogy a tagállamok elszámoltathatóak legyenek, és megfelelően ösztönözzék őket arra, hogy mind a nemzeti, mind az uniós szakpolitikákat ambiciózusan hajtsák végre, ugyanakkor rugalmasságot nyújtva a tagállamok számára arra, hogy figyelembe vegyék nemzeti körülményeiket.

Mi az egyes érdekelt felek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?

Ami a törekvésekkel illeti, a nyilvános konzultációra válaszoló érdekeltek túlnyomó többsége egyetértett abban, hogy a tagállamoknak fokozniuk kell erőfeszítéseiket és ambiciózusabb célokat kell kitűzniük. A hatály kapcsán a válaszadók 60 %-a támogatta, ezzel szemben 26 %-a ellenezte, hogy a jövőben a kiterjesztett kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozó ágazatok egyúttal maradjanak a közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alatt. Számos válaszadó kiemelte, hogy amennyiben sor kerül egy kiterjesztett kibocsátáskereskedelmi rendszer bevezetésére, szükség lesz egy próbaidőszakra, mielőtt eldöntenék, hogy módosítani kell-e a közös kötelezettségvállalási rendelet hatályát. 2021. június 1-jén Frans Timmermans, a Bizottság ügyvezető alelnöke, és Nicolas Schmit biztos meghallgatást tartott a szociális partnerek számára, hogy megvitassák az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag gazdasági és társadalmi vetületeit. A szociális partnerek támogatták az 55 %-os kibocsátáscsökkentési célkitűzést, és kifejtették az intézkedéscsomagban foglalt különböző javaslatokkal kapcsolatos véleményüket.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák) előnyei?

Az előnyben részesített alternatíva olyan szakpolitikai keretet ír elő, amely magas szintű környezeti integritást, méltányosságot és szolidaritást biztosít az erőfeszítések megosztása terén, továbbá megfelelő rugalmassági mechanizmusokat biztosít a célok költséghatékony eléréséhez.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen

költségekkel járnak a főbb alternatívák)?
Az előnyben részesített alternatíva összköltségét a Bizottság a fokozottabb, legalább 55 %-os kibocsátáscsökkentési cél átfogó gazdasági elemzésének részeként értékeli. A szabályozási intézkedéseket és egy kiterjesztett kibocsátáskereskedelmi rendszer bevezetését ötvöző, a gazdaság egészére vonatkozó előrejelzések szerint az energiarendszer költségei az elkövetkező évtizedben a GDP 0,3 %-áról annak 0,6 %-ára (ha a szén-dioxid-árzás hatását is beleveszik) növekednek a referencia-forgatókönyvhöz képest. Ezek a költségek egyaránt magukban foglalják a beruházási többletköltségeket (mind a kínálati, mind pedig a keresleti oldalon) és az üzemanyag-megtakarítást. A makrogazdasági hatások korlátozottak és pozitívak lehetnek, attól függően, hogy például a szén-dioxid-árzásból származó bevételeket hogyan forgatják vissza a gazdaságba.
Milyen hatást gyakorol a fellépés a kkv-kra és a versenyképességre?
A közös kötelezettségvállalási rendelet címzettjei elsősorban a tagállamok mint intézményi szereplők, és így többnyire közvetlenül azok nemzeti közigazgatását érinti. Ami általában a vállalkozásokat és különösen a kkv-kat illeti, nincsenek közvetlen jelentéstételi kötelezettségek a kkv-k vagy a közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alá tartozó egyéb vállalkozások számára, és a szakpolitikai alternatívák nem változtatnának ezen állapoton. A számos kkv azonban a közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alá tartozó ágazatokban (például a közlekedésben, az energiaágazatban és a mezőgazdaságban) tevékenykedik. Összességében várhatóan a gazdaság minden ágazatában fokozódik az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló törekvés, amely hozzájárul a gazdaság modernizációjához, ugyanakkor egyes ágazatok (például a fosszilis tüzelőanyagok kitermelésével és elosztásával kapcsolatos ágazatok) hanyatlásához is.
Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?
A nemzeti szakpolitikáknak és intézkedéseknek a közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alá tartozó ágazatokban való végrehajtásának tagállamokra gyakorolt gyakorlati következményei az egyes országokban választott és az aktualizált nemzeti energia- és klímaterveikben bemutatott és az Európai Bizottság által az irányítási rendelettel összhangban értékelt intézkedésektől függenek.
Lesznek-e egyéb jelentős hatások?
A közös kötelezettségvállalási rendelet azt eredményezi, hogy a nemzeti hatóságok további intézkedéseket tesznek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére olyan ágazatokban, mint az építőipar, a közúti közlekedés, a kisipar és a mezőgazdaság. Az átalakulás gyakran megnövekedett beruházási igényekkel jár együtt, amelyek a hatékonyság növekedését és/vagy a működési költségek csökkenését eredményezik. A hatások tehát a beruházásokkal kapcsolatos kihívásokhoz és azok kezeléséhez kapcsolódnak, például az alacsony jövedelmű háztartások esetében. A közös kötelezettségvállalási rendelet ezt úgy oldja meg, hogy a célokat differenciáltan, nagyrészt az egy főre jutó GDP alapján határozza meg, és nem pusztán a költséghatékonyságon alapuló megközelítéssel alkalmazásával, ami viszonylag nagyobb hatást eredményezne az alacsony jövedelmű tagállamokban.
Arányosság?
Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló fokozottabb törekvés megvalósításához további fellépésre van szükség mind uniós, mind pedig tagállami szinten. A közös kötelezettségvállalási rendelet olyan eszköz, amely rugalmas és megfelelő módon ösztönzi az uniós tagállamokat a fellépésre, és mindezt a többi uniós jogszabállyal összhangban teszi. A javasolt fellépés arányos, mivel azon éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzések eléréséhez szükséges mértékre korlátozódik, amelyek mellett

az EU elkötelezte magát.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A közös kötelezettségvállalási rendelet várhatóan legalább 2030-ig hatályban lesz. Az előrehaladást a Bizottság az üvegházhatásúgáz-kibocsátás éves nyomon követésére, jelentésére és ellenőrzésére szolgáló rendszer részeként értékeli. A jogszabály rendszeres felülvizsgálatot ír elő. Összehangolják azt más éghajlattal kapcsolatos jogszabályok, például az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerről szóló irányelv, a földhasználatról, a földhasználat-változtatásról és az erdőgazdálkodásról szóló rendelet, valamint a személygépjárművek és kisteherautók esetében a CO₂-kibocsátásra vonatkozó előírásokat meghatározó rendelet felülvizsgálatával.